

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 1. februar 2001 šte. 5 (3103) • letnik 56 • cena 10 šil. • 0,73 evra

Šolska komisija je zasedala na Dunaju

Ekspertna komisija za dvojezično šolstvo je pretekli četrtek prvič zasedala na Dunaju. Ministrica za znanost in šolstvo Elisabeth Gehrler je zasedanje odprla in ugotovila, da je odločitev ustavnega sodišča v zadevi četrtega razreda obvezujoča za ministrstvo. Glede tozadevnih sklepov deželnega zbora je dejala, da se bodo upoštevali, »v kolikor bo mogoče«. Na očitke predstavnikov slovenske narodne skupnosti, da pristojni vodja manjšinskega šolstva ni prisoten, je dejala, »da je bil s strani ministrstva povabljen na zasedanje in da ne ve, zakaj ga ni«. Hkrati je poudarila, da bo s strani ministrstva tudi v bodoče vabljen na zasedanja komisije.

Komisija je sprva obravnavala splošna vprašanja roka vpeljave dvojezičnega pouka. Tu so uradniki ministrstva jasno ugotovili, da odločitev ustavnega sodišča ne dopušča kakšnega spreminjanja termina uvedbe dvojezičnega pouka v četrtem razredu. Torej bo uvedba dvojezičnega pouka izvedena s šolskim letom 2001/2002. Nadalje je tekla razprava o osmih točkah, ki jih je sprejel deželni zbor. Predstavniki koroških Sloven-

cev so ugotovili, da so pripravljene govoriti o teh vprašanjih na pedagoško-strokovni osnovi. Uradniki ministrstva so ugotovili, da nekatere zahteve deželnega zbora zahtevajo znatna dodatna finančna sredstva, ki jih ministrstvo nima. Kar zadeva vlogo asistenčnega učitelja, so uradniki ministrstva predlagali,

da naj bi se v bodoče imenoval »timski učitelj« (Team-Lehrer). Na očitek, češ da večina ni deležna redne avstrijske šole (österreichische Regelschule), so uradniki jasno poudarili, da je manjšinsko šolstvo del rednega avstrijskega šolstva in da ga zaradi tega ni mogoče deliti.

Dalje na 2. strani

KMEČKI PLES V GLOBASNICI Predsednik Skupnosti južnokoroških kmetov (SJK) Stefan Domej (levo) se s stanovskimi kolegi in kolegicami veseli številnega obiska in veselega razpoloženja na kmečkem plesu v Globasnici. Klub BSE krizi in »svinjarijam« v hlevih so kmetje in kmetice z Gur, Sel in Podjune minulo soboto do kraja napolnili dvorano pri Šoštarju.

Foto: Štukelj

ČEBELARSKO DRUŠTVO
ŽELEZNA KAPLA vabi na

**čebelarski
ples**

v soboto, 10. februarja 2001,
ob 20. uri, v hotel Obir

Za ples igrajo
»Fantje treh dolin«
Vstopnice v predprodaji 30 šil.,
večerna blagajna 40 šil.

ZVEZA KOROŠKIH
PARTIZANOV vabi na

**tradicionalno
spominsko
svečanost**

za padle borce proti fašizmu in
žrtve protifašističnega odpora

v nedeljo, 4. februarja 2001, ob
11. uri, na pokopališču v Svečah

ob skupnem grobišču narodnega
heroja Matije Verdnika-Tomaa in
njegovih soborcev.
Pridite s svojci in prijatelji!

PREBLISK

Našim še ne tako davnim prednikom je beseda Amerika pomenila blagostanje ali pa obljubljeno deželo. Tam je vsak bogat in denar pobirajo kar po cesti. No ja, še danes pravijo, da je to dežela neomejenih možnosti.

Skoraj eno leto stara vlada v Avstriji se zgleduje po »Ameriki«, s čimer navadno mislimo ZDA. Tam je namreč vsak zase odgovoren, ali se bo socialno zavaroval in v kakšni višini. Od tega je potem odvisno, če ti bodo potem operirali žolč ali pa te bodo s čajčki poslali domov.

Nekaj takega se nam obeta v Avstriji. »Moj« minister (po poklicu živinozdravnik, menda pristojen tudi za ženske zadeve) je tudi socialni minister

in trdno odločen, da opravi temeljito reformo socialno-zdravstvenega sistema v Avstriji, in prav tako temeljito sem prepričana, da ne ravno v prid pacientov.

Kakor v Ameriki

Saj. Kaj pa se gremo pa zbolimo, drugič pa bolj pazimo nase! Kar takole si človek ne more privoščiti lenarjenja po bolnišnicah, in če že, potem, prosim lepo, razbijte svojega glavnostega prašička, da si boste vsaj pristojbino za recept lahko privoščili. Očitno je zdravstvo tudi blago na kapitalnem trgu, iz katerega se da iztisniti dobiček – od tistih, ki imajo kaj pod palcem. Drugi pa ... S. W.

MATURANTJE SLOVENSKE GIMNAZIJE
vabijo na

gimnazijski ples

v petek, 9. februarja 2001, ob 19.30

v Celovcu v Domu sindikatov
ÖGB-Haus, Bahnhofstrasse 44

Za ples bodo igrali »IGOR IN ZLATI ZVOKI«
ter »THE SLENDERS«

Srečolov in polnočni vložek!

Prisrčno vabljeni!

Konferenca v Stockholmu o desnem ekstremizmu

Generalni sekretar Združenih narodov Kofi Anan je na konferenci v Stockholmu, ki je imela naslov »Internacionalni forum proti intoleranci«, ostro kritiziral odnos in ravnanje evropskih držav, ki se branijo imigrantov. Na koncu dvodnevne zasedanja 450 delgovoriz

50 dežel je izjavil: »Žal moram reči, da so opazni znaki, da izgublja Evropa svojo dolžnost zaščite beguncev po mednarodno veljavnih zakonih izpred oči. Upam, da bo Švedska s svojo jasno politično tradicijo tolerance in človekovih pravic to znala izkoristiti v času svojega predsedovanja Evropski uniji in da bo dala pobudo za spremembe.«

Ob zaključku so udeleženci konference (zastopniki politike, znanosti in neodvisnih organizacij) sprejeli deklaracijo, v kateri so obsodili sovraštvo do tujcev in desni ekstremizem v vsakršni obliki. Boj proti rasizmu in diskriminaciji je treba podpreti tudi s pravnimi sredstvi. Švedski ministrski predsednik je poudaril, da je po vsem svetu demokracija ogrožena zaradi sovraštva in nasilja do manjšin: »Ne gre, da bi se spominjali holocausta, hkrati pa molčali ob sovraštvu do tujcev v današnjem času. Nobeno sovraštvo do tujcev in intolerance nista omejeni na kakšno ozko območje, temveč delujeta preko vseh nacionalnih meja. Zato je treba proti temu nastopati skupno v mednarodnem okviru.«

Na medije pa so delegati naslovili apel, naj ne nudijo ekstremizmu prostora, novinarje pa da je treba v tem smislu šolati.

Društvo slovenskih pisateljev/pisateljic,
publicistov/publicistk in prevajalcev/prevajalk v Avstriji,
Krščanska kulturna zveza, Slovenska prosvetna zveza

Slavnostna prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku

torek, 6. februar 2001, 19.00

Vetrinj, samostan - dvorana fresk

pod geslom »Evropsko leto jezikov 2001«

Slavnostni govor: dr. Teodor Domej

Kulturni spored: učitelj glasbene šole; Karen Asatrian, klavir; Andrej Feinig, klavir; Kristijan Filipič, prečna flauta; Špela Filipič, klavir; Janez Gregorič, kitara; Gabriel Lipuš, bariton; Miha Vavti, saksofon; Roman Verdel, prečna flauta

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Šolska komisija ...

V zadevi večjega upoštevanja tujih jezikov so uradniki ministrstva ugotovili, da je že na podlagi dane zakonodaje mogoče uvesti tako učenje.

Glede asistenčnega učitelja, njegove vloge in njegove pozicije v razredu, so se v diskusiji pojavili sledeči predlogi: od prvega do tretjega razreda ostane sistem dvojezičnega šolstva nespremenjen, v četrtem razredu pa naj bi poučevala oba učitelja enako število ur, ob tem, da naj bi ravnatelj določil razrednega učitelja. V tem vprašanju so predstavniki koroških Slovencev sprožili vprašanje jezikovne kvalifikacije ravnateljev in ministrstvo je zagotovilo, da bo do naslednje seje pripravilo izvedensko mnenje glede tega. Drugi predlog pa je predvidel, da naj bi bil sistem dveh učiteljev v razredu

z isto učno obveznostjo veljaven od prvega do četrtega razreda.

Konsenz je bil dosežen v tem, da naj bi se sistem dvojezičnega šolstva evaluiral s strani mednarodno priznanih strokovnjakov.

Uradniki ministrstva so se obvezali, da bodo na podlagi razprave izdelali zapisnik in izvedensko mnenje glede kvalifikacije ravnateljev ter finančno kalkulacijo dodatnih stroškov, ki bodo nastali. Na podlagi tega bo prišlo 22. 2. 2001 do naslednje seje komisije, kjer naj bi bile potem sprejete dokončne odločitve glede uvedbe dvojezičnega pouka v četrtem razredu.

Predsednik ZSO dr. Marjan Sturm je za SV dejal, da je potekala seja komisije »v konstruktivnem vzdušju in da bi ob dobri volji vseh sodelujočih lahko prišlo do konsenzualne rešitve. Dokončno oceno pa bo mogoče dati po seji v drugi polovici februarja«.

ČRNOMELJ – LJUBLJANA

Azilanti razburjajo (namišljene) strahove

Na sinočnji redni seji črnomaljskega občinskega sveta so svetniki podprli izjavo, v kateri ostro protestirajo, ker je Urad za priseljevanje in begunce brez vednosti črnomaljske občine nastanil v tamkajšnjem nastanitvenem centru 70 azilantov iz Irana, Sierra Leoneja in ZRJ.

Svetniki so zaskrbljeni zato, ker azilanti niso opravili niti osnovnega zdravstvenega pregleda.

Od urada črnomaljski svetniki zato zahtevajo, da begunce do konca tedna odstranijo iz Črnomelja, od vlade pa zahtevajo, da poslej brez privolitve lokalne skupnosti tujcev več ne naseljujejo pri njih. Prav tako zahtevajo, da tujcem omejijo gibanje po Črnomlju in da zanje velja enak režim, kot so ga določili v Vidoncih. Hudo razburjenje je povzročilo tudi dejstvo, da morajo azilanti na poti v jedilnico skozi tamkajšnji vrtec. Svetniki so sinoči zahtevali, da je potrebno že danes poskrbeti za takšno rešitev, da azilanti v vrtec ne bodo vstopali.

Urban Arko, vodja nastanitvenega centra, je povedal, da so prve azilante pripeljali v četrtek zvečer, v naslednjih dneh pa še nove. Črnomaljšani menijo, da azilanti ne sodijo v nastanitveni center, ker je ta v neposredni bližini stanovanjskega naselja in mestnega jedra. Azilanti sedaj bivajo v objektu, ki je hkrati vstop v poslovno cono Majer, v kateri ima svoje prostore 26 podjetij, ki zaposlujejo 220 ljudi. V neposredni bližini je tudi vrtec z dvema oddelkoma jaslic in enim oddelkom za otroke, starih od tri do pet let. V bližini je tudi varstveno – delovni cen-

ter, v katerem je 21 odraslih motenih oseb, od tega devet deklet.

Nastanitveni center je bil nekoč vojašnica JLA. Takoj po začetku vojne v BiH je nekdanja vojašnica postala begunski center, v katerega so pripeljali tisoč beguncev. Pozneje se je število beguncev spreminjalo. Sedaj je v nastanitvenem centru 110 beguncev iz BiH. Ti so tu ostali, ker se nimajo kam vrniti, saj so jim med vojno požgali domove. V nastanitveni center so po besedah njegovega vodje pripeljali natančno toliko azilantov, kolikor so imeli v centru prostih postelj. Dodal je še, da zaradi povečanega števila ljudi v centru nimajo težav s prehrano, saj ima center svojo kuhinjo.

Na policijski postaji Črnomelj so povedali, da od četrtega, ko so v Črnomelj prispeli prvi azilanti (ti se namreč prosto gibljejo po mestu), niso zabeležili povečanega števila kraja ali izgrediv. V uradu za priseljevanje in begunce so obljubili, da bodo azilante izselili do konca tedna.

Ministrstvo za notranje zadeve ostro zanika namige, ki se pojavljajo v medijih, da naj bi bila začasna naselitev tujcev v Vidoncih že dolgo načrtovana, čez čas pa naj bi jih tam naselili za stalno. Ministrstvo je s tamkajšnjim županom podpisalo pogodbo, iz katere je razvidno, da gre za začasno naselitev, hkrati pa zatrjujejo, da se bodo pogodbe držali. Ob tej priložnosti pozivajo k strpnosti in razumevanju ilegalnih migracij, od lokalnih prebivalcev pa pričakujejo sodelovanje. Še posebej, kadar gre za osebe, ki so zaprosile za azil, kajti to so ljudje, ki so tako ali drugače v stiski in smo jim v skladu z mednarodnim pravom dolžni pomagati, pravijo na ministrstvu.

(Iz Ljubljanskega dnevnika)

ŠKANDAL PRI IMENOVANJU ČLANA KOMISIJE

Dvomljiivi argumenti deželnega šolskega sveta

Vloga oziroma ukrepanje, ki sta ju pri izbiri deželnih članov za strokovno šolsko komisijo igrala in pokazala deželni glavar Haider ter poslovodeči predsednik deželnega šolskega sveta Günther Harmina, sta vse drugo kot primerna za krepitev zaupanja v pristojne šolske oblasti.

Kot je znano, je v četrtek, 25. januarja 2001, na Dunaju prvič zasedala Strokovna komisija za dvojezično šolstvo (več o seji komisije v glavnem članku). In koga ni bilo na zasedanje? Deželnega šolskega nadzornika Tomaža Ogrisa, vodje manjšinskega šolskega oddelka pri koroškem deželnem šolskem svetu ni bilo na zasedanju. In to kljub temu, da ga je pristojno ministrstvo kot strokovnjaka in pristojnega uradnika izrecno povabilo.

Tomaž Ogris se na ukaz oz. prepoved od zgoraj seje na Dunaju ni smel udeležiti. Pot na Dunaj sta mu prepovedala deželni glavar Haider in poslovodeči predsednik šolskega sveta Günther Harmina.

Na začetku seje so slovenski člani komisije protestirali proti odločitvi koroških šolskih oblasti in proti nenavzočnosti Ogrisa.

Dr. Vospernik svojega ogorčenja nad nerazumljivo odločitvijo ni skrival. Odločitev pa tudi kaže na določene konflikte med Koroško in Dunajem, kajti ministrica Gehrrejeva je menila, da je očitno »prišlo do zapetljajev« in je treba »po vzrokih vprašati predsednika deželnega šolskega sveta«.

Poslovodeči predsednik deželnega šolskega sveta je Günther Harmina. O kakšni prepovedi Ogrisu on seveda ni hotel ničesar slišati. Po njegovem so izključno strokovni vzroki bili povod za to, da Ogrisa ni bilo na Dunaj. Med strokovne vzroke pa za predsednika Harmino sodi tudi »preobremenjenost«. Kajti Ogris da skupaj s nadzornikom Domejem itak že sodeluje v komisiji za učila. Namesto njega je deželni šolski svet odposlal na Dunaj okrajna šolska nadzornika Raupa in Mischkulniga. Oba da sta »strokovnjaka za manjšinsko šolstvo« in »visoko nad vsakršnimi dvomi«, je dejal Harmina.

Ni pa povedal, s čim naj bi bil Ogris preobremenjen oz. kaj naj bi ga preobremenjevalo. Komisija za učila, katere član je tudi Ogris, je svoje delo že zaključila, in potemtakem sploh

ni in ne more biti argument za preobremenitev. Vrh tega je nadzornik Ogris že jasno dokazal, da svoje delo v vsakem oziru opravlja zadovoljivo. Torej, čemu in zakaj ta namigovanje in podtikavanje s preobremenitvijo? Ali je to nov stil pri deželnem šolskem svetu? Kaj tiči za tem?

Gospod Harmina pa bo tudi moral odgovoriti na vprašanje, zakaj zaradi preobremenitve ni prepovedal vožnje na Dunaj članoma nemškonskega učiteljske platforme Questerju in Buchmannu, ki sta tudi v obeh komisijah.

Nadzornik Ogris, ki smo ga seveda kontaktirali, vsega tega ni hotel komentirati.

Tem bolj jasno pa je reagiral podpredsednik deželnega šolskega sveta Rudolf Altersberger. Ravnanje Haiderja in Harmine je imenoval škandal. Prepoved Ogrisu v bistvu ni nič drugega kot kazen in posledica kaosa v deželnem šolskem svetu. Altersberger je svobodnjaške predloge o spremembah manjšinskega šolstva sveta ter načrte o uvedbi »težiščnih šol« označil kot model za razvodenje manjšinskega šolstva na Koroškem.

ENOTNA LISTA

Protest proti ukinitvi majhnih šol

Enotna lista protestira proti načrtom ukinitve majhnih šol na podeželju, za vzrok pa se navaja varčevanje in gospodarski aspekti. V pliberški občini so take šole v Ljubčah, na Komlju in v Šmarjeti, v občini Ruda pa v Srednji vasi.

Šolarji naj bi se po teh načrtih vozili v centralne šole, ki imajo samo enojezične ravnatelje. Starši so sicer že protestirali, vendar doslej niso naleteli na razumevanje. Predsednik EL Andrej Wakounig poudarja, da te male šole niso le pomemben identifikacijski faktor na vasi, temveč da imajo tudi bistveno izobraževalno nalogo. Ukinitve pa bi delovala tudi proti vsem ciljem in razvojnim regionalnim konceptom, v katere so v preteklosti vložili že precej denarja. Wakounig pa je tudi mnenja, da so ti načrti tudi poskus slabljenja dvojezičnega pouka, ki zdaj še funkcionira.

Na teh šolah je veliko prijav k dvojezičnemu pouku, to pa je zasluga angažiranih učiteljev in učiteljic. Ob združitvi šol bi število prijav verjetno upadlo, manjšina pa seveda tega ne bo sprejela brez ugovora. Wakounig zato apelira na šolske oblasti in na občine, da naj se zavzamejo za ohranitev teh šol.

Zelo zanimiv »Koroški vestnik«

Znekolikšno zakasnitvijo, kar pa ni nič škodljivo, je izšla druga številka Koroškega vestnika, letnik 2000, zbornika, ki ga izdajajo odbora Skupnosti koroških partizanov v Ljubljani in Zveze koroških partizanov v Celovcu ter Kluba koroških Slovencev v Ljubljani in Mariboru. Priporočamo ga v branje predvsem zato, ker je takó naš, koroškoslovenski.

Marija Jurič-Pahor, naša rojakinja, in njen mož Milan Pahor, tržaški Slovenec, uvodoma v dveh prispevkih, Svečana beseda ob prireditvi »Ne vrag, le sosed bo mejak« in 80 let koroškega plebiscita, obravnavata dogodke in politična ozadja za Slovence na Tržaškem in Koroškem tako pomembnih in usodnih odločitev izpred osemdesetih in poznejših let.

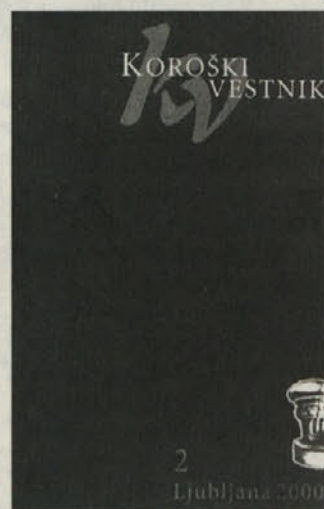
Na pri nas skoraj pozabljenega Prežihovega Voranca, katerega 50-letnico smrti je v preteklem letu zasenčila 200-letnica rojstva Franceta Prešerna, se v prispevku Fragmenti iz monografije spominja prežihoslovec Drago Druškovič.

Anton Urschitz-Tonček je leta 1990 začel pisati Kroniko loške fare in v njej obdelal vse domačije, običaje in navade in tudi posebnosti ljudi ob Baškem jezeru. V tokratnem vestniku je eno izmed njego-

vih nadaljevanj, zapisanih v pristnem narečju.

Položaj jezika v družbi – primer slovenščine, prispevek Sonje Novak Lukanovič, je napisan tako poljudno, da je razumljiv poleg strokovnjakom tudi vsakemu bralcu.

In za konec Irena Destovnik, etnologinja in sociologinja kulture pri Slovenski prosvet-

ni zvezi, predstavlja še letošnji knjižni dar SPZ ter zaključno v prispevku Kako razumeti Hajderjev vzpon recenzira prevod knjige Haiderjev Show Klause Ottomeyerja v slovenščino, ki jo je prav na obletnico plebiscita izdala Študentska založba v Ljubljani.

Vsekakor precej zanimivega branja za vsakogar. Koroških vestnikov imajo kar precej na zalogi tudi na Zvezi koroških partizanov.

J. R.

ŽELEZNA KAPLA – SREČANJE S KOČEVARJI

Srčnost in prijeteljsko razpoloženje

Nekaj takega Železna Kapla verjetno še ni doživela. Kar s petimi avtobusi so se preteklo soboto pripeljali v tržno občino Slovenci in Kočevarji, to so nemško govoreči državljani, ki živijo v nekaterih zaselkih južno od Ljubljane, v območju Kočevskega Roga. Gostje, med

Dolenjskih Toplic H. Vovk.

Kapelški župan Peter Haderlapp je goste pozdravil v obeh deželnih jezikih in poudaril prekomejno sodelovanje v fazi evropskega združevanja kot prispevek k miru in boljšemu sožitju med narodi. Sledili so nagovori predstavnikov čebe-

var iz Semiča, kočevarska mladina in Kulturno umetniško društvo Šentjurij pri Grosuplju. S koroške strani so se udeležili srečanja župani občine Pliberk Raimund Grilc, Globasnice Paul Robnig, podžupani Engelbert Ojster (Železna Kapla), Joza Habernik (Žitara vas) in

Prominenca si je nazdravila ob prijetnem srečanju

njimi veliko čebelarjev in vinogradnikov, so vrnili obisk koroškimi čebelarjem. S seboj so pripeljali kvalitetne čebelarke izdelke, strd, medico in pa seveda žlahtno kapljico. Množico izletnikov so spremljali predsednik čebelarke zveze Slovenije in nekdanji minister Lojze Peterle, predsednik društva nemških Kočevarjev staroselcev in podpredsednik čebelarke zveze Slovenije Avgust Gril, župani občin Semič J. Bukovec, Grosuplja J. Lesjak in

larskih združenj tu in onstran Karavank. Izrazili so željo po medsebojnem sodelovanju in izmenjavanju mnenj na področju čebelarstva. Nato so si delegacije izmenjale spominska darila na to srečanje.

Bogat kulturni spored so oblikovali folklorna skupina »Semiška ohcet« pod vodstvom Andreje Kambič, ki je na dvorišču pred cerkvijo zaplesala polko, valček in Belokranjski ples, MePZ »Zarja« iz Grosuplja, harmonikar Martin Peča-

Andrej Wakounig (Šmihel), predsednik Koroške čebelarke zveze Helmut Gold, intermistični vodja narodnostne pisarne pri deželni vladi Karl Hren, ki je to srečanje tudi organiziral in koordiniral, ddr. Karl Anderwald, župnik Poldej Zunder, predsednik ZSO dr. Marjan Sturm in drugi.

Ob srečanju je potekal tudi razgovor med župani o možnostih sodelovanja in poglobitvi stikov.

M. Š.

INTERVJU S PREDSEDNIKOM KOČEVARSKIH STAROSELCEV AVGUSTOM GRILOM

»Pričakujemo večjo zaščito«

Kakšen je položaj Kočevarskih staroselcev v vaši domovini, v Sloveniji?

Lahko rečem, da nas Slovenci v glavnem zelo dobro sprejemajo, da smo sestavni del zgodovine slovenskega naroda, da 650 let zgodovine Kočevarjev ni mogoče zbrisati. Žal pa je med nami veliko ekstremnih ksenofobov, nacionalistov, lahko rečem na obeh straneh. So pretiravanja, to je tista katastrofa, ki žal še vedno kroji zgodovino na Balkanu.

Ko smo začeli obujati našo kulturno dediščino v devetdesetih letih, je bil naš osnovni cilj, da se ne bi politika preveč vmešavala v naše zadeve. Mi nikdar nismo razmišljali o manjšini in tudi danes ne zahtevamo priznanja kot manjšina. Za nas je kulturni sporazum dovolj. To smo poudarili pred petimi leti in še poudarjamo danes. Potrebujemo pa neko zaščito. Smo trdno prepričani, da nas slovenska ustava ne ščiti v zadostni meri. Člena 61 in 63 nista v svoji funkciji. Pričakujemo, da se bo kaj naredilo. Radi bi ohranili 650 let staro kočevsko narečje in kulturno dediščino. Nekateri ekstremni nacionalisti si drznejo, da nam zaradi tega navešajo etiketo nacionalizma.

Kočevarji, ki se leta 1941 niso podredili nacistom, so ostali zvesti narodu, domovini, sožitju in sodelovanju med ljudmi. Če bo Slovenija pristopila k Evropski skupnosti, bo verjetno tudi spremenila odnos do Kočevarjev. Spoštujem slovensko narodnostno skupnost na Koroškem in vem za njene probleme.

Vaša osebna želja za prihodnost?

Moja osebna želja je, da bi se imeli radi med seboj. Ni tako važno, ali nas je rodila slovenska ali kočevska mati. Bistvo je, kako znamo biti ljudje, kako si znamo drug drugemu pomagati. Imamo pravico, da ohranimo in gojimo dediščino, ki so nam jo zapustili starši in prastarši. To je edina želja. Pogovoriti se v materinem jeziku kadar je priložnost, razvijati med-

Avgust Gril

Foto: Štukelj

državne kontakte z vami in obratno, sodelovanje na področju turizma itd. Želimo ohraniti stike s Kočevarji, ki so razdrobljeni po vsem svetu. Zakaj ne bi ljudem nudili možnosti, da lahko prihajajo v domovino svojih prednikov, ki je nikdar več ne bodo poselili. Zavedam se, da je peščica Kočevarjev, 200 ali 300 po številu, ki bo mogoče čez sto let še govorila svoj jezik. Kočevska kot taka je ad acta. Korenine pa ostajajo.

Kako ocenjujete srečanje v Železni Kapli?

Odlično. Hvaležen sem vsem lokalnim oblastem, koroški deželni vladi, predvsem pa čebelarjem in domačinom za tople sprejem. Imam občutek, da bomo odšli srečni iz Železne Kaple. Vesel sem tudi zaradi tega, ker smo se srečali s koroškimi Slovenci in stanovskimi kolegi.

Hvala za pogovor!

Mirko Štukelj

»NESREČA PRIHAJA NA KRILIH IN ODHAJA PEŠ« (VOLTAIRE)

Lepo uspela zbiralna akcija Zveze slovenskih žena za Lizi in Kristi

Ena izmed dejavnosti ZSZ so tudi dobrodelne akcije, ki brez dvoma ne bi bile tako uspešne, če se ženska organizacija ne bi prizadevala tudi na drugih področjih in se ne bi pri dejavnostih povezovala za solidarnost, nesebično pomoč, delo in skupnost pripravljenih žena.

Zveza slovenskih žena je v preteklosti že večkrat z različnimi akcijami pomagala ljudem v stiski. Spomnimo se samo zadnjih akcij za begunce v Mežici in Škofji Loki ter dveh dobrodelnih koncertov, ali pa humanitarne akcije v smislu spoštovanja, razumevanja in pomoči drugačnim za varovance v zavodu Hrastovec, ki je eden največjih slovenskih zavodov za duševne bolnike. Tudi pri zadnji akciji se je dokazalo, da brez političnega in nazorskega razlikovanja in brez poudarjene želje po popularnosti ali hvaležnosti lahko izjemno pozorno prisluhnemo in

doumemo stisko drugih, ki so pomoči še kako potrebni.

Zbiralna akcija je bila tokrat namenjena mladoletnim dvojčicama Knes, ki sta v teku enega meseca izgubili očeta in mamo ter ostali sami na majhni gorski kmetiji v Lobniku nad Železno Kaplo. S prispevki so

žene želele vsaj malo premagati finančne težave ter jima med drugim omogočiti nadaljevanje šolanja na višji strokovni šoli za gospodarske poklice.

Odmev na akcijo je bil velik, razveseljav. V dobrem mesecu in pol se je na kontu, ki ga je ZSZ v ta namen v začetku adventa odpr-

la pri boroveljski Posojilnici v Celovcu, nabralo 86.000 šilingov.

Na prvo letošnjo sejo je ZSZ poleg odbornic povabila tudi skrbnico mladoletnih dvojčic, polsestro Marijo, in ji simbolično predala zbrano vsoto. Ob tej priložnosti so se Mariji žene iskreno zahvalile, da je kljub teža-

vam in predvidenim problemom, predvsem pa z velikim vprašanjem, kako naprej, prevzela skrbništvo in jima omogočila, da bosta ostali skupaj in se bo vsaj zaenkrat ohranil dom. To za mlado Marijo, ki ima dve in pol leta staro hčerko Eleno, gotovo ne bo lahka naloga, zato ji je predsednica ZSZ Milka Kokot ob simbolični predaji čeka zaželela vse najboljše ter mnogo moči, da bo lahko vzdržala.

»Vesele bomo vsakega še tako majhnega prispevka,« je bilo napisano na koncu prošnje za to zbiralno akcijo. Res so bile vesele vsakega prispevka in se vsaki posameznici / posamezniku ter vsem skupaj iskreno zahvaljujejo za solidarnost ob Sabodnovi stiski. Posebno zahvalo Zveza slovenskih žena izreka vodstvu Posojilnice v Borovljah, ki je namesto božičnice oziroma božičnih daril prispevalo 10.000 šilingov!

Ob predaji nabirke Zveze slovenskih žena Lizi in Kristi

PRIZNANJE UREDNIKOM IN RADIU AGORA

Nagrada Tamari Kapus in Franciju Rulitzu

V sredo, 24. januarja 2001, so v dunajski radijski hiši svečano podelili 3. radijsko nagrado za najboljše »izobraževalne oddaje« leta 2000 v avstrijskih radijskih oddajnikih. Nagrado podeljujejo Delovna skupnost avstrijskih izobraževalnih domov, Zveza knjižnic, Zveza ljudskih univerz in Avstrijski inštitut za gospodarsko pospeševanje.

Iz skupno 74 vloženih prispevkov je posebna komisija nominirala 15 oddaj za podelitev nagrade. Iz njih je potem veččlanska žirija v panaogah informacija, kultura, znanost in izobraževanje ter interaktivni projekti izbrala pet nagrajencev.

Od teh petnajstih izbranih prispevkov so bili kar trije, ki so jih oblikovali uredniki radia AGORA. V panogi informacija je bil nominiran pogovor Franca Wakouniga s Petrom Gstättnerjem o kacetu na Ljubelju (oddaja »V pogovoru - Im Gespräch«). V panogi interaktivni projekti pa sta bila nominirana prispevek Tamare Kapusove in Francija Rulitzu o interkulturni delavnici med Palestinci in Izraelci »Youth-Art-Peace-Network: Ein interkultureller Theaterworkshop in Palästina und Israel« (posneto v studiju in v Domu prosvete v Tinjah), ter prispevek »Mutterkreuz - Ein Jahrhundertleben«, ki ga je za oddajo »Literarna kavarna« pripravila Tamara Kapus.

Od navedenih prispevkov je bil nagrajen skupni prispevek Tamare Kapusove in Francija Rulitzu.

Zastopnik žirije dr. Wilhelm Filla je med predstavitvijo nominiranih prispevkov prav posebej poudaril visoko profesionalno in informacijsko raven prispevkov ter dejal, da njihovi avtorji sodijo v sam vrh avstrijskega žurnalizma. Izrecno je omenil delež, ki ga imajo pri izobraževanju prebivalstva tudi privatni in nekomercialni radii v Avstriji. Saj so poleg radia AGORA med nominiranimi bili tudi prispevki radio v Ennstal, Stephansdom in Orange.

Dr. Peter Lachnit, ki je v panogi znanost prejel kot sodelavec Ö 1 nagrado za svoj prispevek o arheologiji rasizma in dobil tudi nagrado Eduarda Plojerja, je v svojem govoru izrazil zadovoljstvo, da so med

nagrajenci tudi sodelavci manjšinskega radia AGORA. Izrecno je opozoril na kritično stanje, v katerem se AGORA nahaja. Z nominacijami je dokazal svojo kakovost, a mu je sedanja vlada črtala vsa sredstva. In to kljub temu, da je to radio manjšine.

Nagrade je odlikovancem podelil glavni urednik Kurierja Peter Rabl, slavnostna govornica je bila pisateljica Barbara Frischmuth.

Tamari Kapusovi in Franciju Rulitzu, prejemnikoma 3. radijske nagrade za izobraževanje odraslih čestitamo in jima pri novinarskem delu želimo vse najboljše. Priznanje pa tudi radiu AGORA, ki se je v kratki dobi dveh let na vsedržavni ravni uveljavil kot kritičen in profesionalen radio z visokim izobraževalnim in informacijskim standardom.

Franc Wakounig

Tamari in Franciju nagrada iz rok glavnega urednika Petra Rabla.

RAZSTAVA

Slovenija od prve svetovne vojne do koroškega plebiscita in Rapalla

Pod tem naslovom je v Muzeju novejšje zgodovine, Celovška cesta 23 v Ljubljani, postavljena do konca februarja zelo zanimiva razstava. Predstavljen je čas približno petih let. Dokumentarno je opisano dogajanje leta 1917, ko je dr. Anton Korošec v avstrijskem državnem zboru prebral v imenu slovenskih, istrskih in dalmatinskih poslancev Majniško deklaracijo – v okviru habsburško-lotarinške dinastije se naj ustanovi samostojno državno telo, ki naj »bo prosto vsakega gospostva tujcev in osnovano na demokratični osnovi.«

Po preglednem prikazu nastajanja nove države SHS pred 80-imi leti, v avli zgrad-

be, so ostali prostori pritičja posvečeni v glavnem trem temam: objektivna dokumentacija plebiscitnega časa pri nas na Koroškem, dogajanje na Primorskem in rojevanje prvih slovenskih znamk, kar je vsestransko prikazano. V vseh prostorih je na ogled veliko število originalov.

Pred ogledom razstave je možen ogled petindvajsetminutnega videofilma. Zaradi preglednega prikaza dogajanja videofilm pripomore k boljšemu razumevanju poznejšega ogleda razstave.

Ogled razstave priporočam vsem za zgodovino zainteresiranim, posebno pa mladini.

F. Kukovica

Glasbena šola

Nastopi učencev:

četrtek, 1. 2., 18.00; Borovlje, pri Cingelcu na Trati

petek, 2. 2., 18.00; Pliberk, farna dvorana

sobota, 3. 2., 17.00; Ledince, ljudska šola (skupno s Šentjakobom)

torek, 6. 2., 16.30; Mladinski dom

sreda, 7. 2., 18.00; Sele, farna dvorana

sreda, 7. 2., 18.00; Zila, Ljudska šola straja vas

četrtek, 8. 2., 19.00; Bilčovs, ljudska šola (I. skupina)

petek, 9. 2., 19.00; Bilčovs, ljudska šola (II. skupina)

petek, 9. 2., 18.00; Šmihel, farna dvorana (skupno z Globasnico)

Izdelovanje klekljanih čipk na Koroškem sega le deset let nazaj in sovpada s prepovedjo te umetne obrti v Sloveniji, je pojasnila neumorna klekljarica Marija Apohal s Prevalj, ki je vzgojila kar nekaj izdelovalk čipk. Tako so nedavno članice sekcije klekljaric Koroške, ki pripada Kulturnemu društvu na Prevaljah, obhajale svojo prvo okroglo obletnico, njihove mojstrovine pa smo že videvali ob priložnostnih razstavah. Kako se čipke ustvarjajo in kaj ljudem pomenijo, ter o klekljarstvu na Koroškem, je tekel pogovor z gospo Apohalovo.

Zanimivo bi bilo najprej izvedeti od kod Vas je pot zanesla na Koroško in kje ste se srečali s klekljarstvom?

Leta 1953 sem se prisožila iz Železnikov pri Škofji Loki, kjer je že stoletna tradicija klekljarstva; pri sosedu je bila čipkarska šola, ki so jo okrog leta 1955 ukinili. Vsi bi se naj zaposlili v tovarnah, ročno delo je postalo ničvredno. In to v krajih, kjer so na začetku prejšnjega stoletja, ko je žebjarstvo v železnikih propadlo, od klekljanja živeli. V takratnih kriznih časih, ko je šlo za preživetje, so izdelovali čipke tudi moški. Dobro so se prodajale v Italijo.

POGOVOR Z MARIJO APOHAL

Čipke krasijo, lahko pomenijo preživetje ali sprostitev

Bi na kratko predstavili klekljarstvo?

To je posebna tehnika izdelovanja čipk, ki se lahko vsijejo kot okras postelnega perila, oblek, prtičkov in podobnega, trenutno pa se zavese veliko krasijo z njimi. Poleg klekljanih se delajo še kvačkane, šivane in necane čipke (šivanje na mrežo z motivom), a klekljana je kraljica čipk.

Kako se je širila ta umetna obrt?

V Sloveniji se je začelo v Idriji v 19. stoletju, kjer so žene čeških rudarjev učile te spretnosti. Tudi v Železnikih so poučevale učiteljice klekljanja iz Idrije, zibelke čipk pri nas. Dolgo tradicijo imajo na Bavarskem, posebnost so tudi beneške čipke. Sicer so središča klekljanja v Sloveniji še v Poljanski dolini, Žireh, Cerknem, Škofji Loki in Horjulu.

Ste Vi pričeli z učenjem klekljanja na Koroškem?

Da, takrat je bil nekakšen prepoved čipkarstva v Sloveniji. V Železnikih so zopet odprli šolo klekljanja, ki jo vodijo učiteljice, ki jih je usposobila Mira Kejžar,

glavna avtoriteta na tem področju v Sloveniji. Poleg tega je prišlo obdobje, ki strojnemu pletenju, ki sem se z njim ukvarjala petnajst let ter pomagala izsolati svoj otroka, ni bilo več naklonjeno.

Marija Apohal

Znova sem se po štiridesetih letih premora vrnila klekljarstvu. Dobil sem namig, češ nauči se koga in odšla na osnovno šolo na Prevaljah. Takoj smo se dogovorili in že deset let potekajo tečaji klekljanja. Zanimanje narašča, letos imamo trideset vpisanih, med njimi so tudi štirje fantje.

Na Koroškem nas poučuje sedaj šest učiteljic: Rezka Kor-

dež, Tončka Strel, Urška Maklin in Mira Časar, ki smo pri Mariji Kejžar, po verificiranem programu leta 1999 pridobile diplome, ter Cvetka Lajtinger.

Kako poteka usposabljanje?

Potrebni so vzorci in material (sukanec, bucike, blazina, blago op. p.). Izdelovanje čipk učim postopno in se prilagajam posameznicam, ki se zelo razlikujejo. Vsaka skupina ima tedensko dve uri tečaja, sama vodim pet skupin!

Vam gotovo povejo, zakaj jih to zanima?

Lepota čipke jih privlači, vsake končane smo vesele. Najpogosteje se odločajo za to dejavnost ob odhodu v pokoj; ob tem odkrijejo, da lahko v življenju še veliko lepega ustvarijo. Gre predvsem za dušo, kot rečemo. Tečajnica mi je pripovedovala, da mora sleherni večer sesti za »punkel« (blazina z bucikami in paličicami, op. p.), ker je to hrana z dušo! Poleg tega pomeni to početje dobro razgibanje prstov na rokah, prav tako ohranja sposobnost možgan.

Zakaj se tako intenzivno vključujete?

Iz veselja do lepega. Pravijo mi, da sem rojena učiteljica, sem se pa naučila delati z ljudmi. Tako naučim tudi takšne, ki jim ne gre najbolje od rok? Pa grem lepo okoli njih.

Kako ste klekljarice organizirane?

Vključene smo v Kulturno društvo Prevalje (predsednik Ladislav Kuzma op. p.), kjer deluje še gledališka skupina Prevalje-Mežica, vodi pa jih Greta Jukič. Od društva prejemo sredstva, da lahko razstave prirejamo in si kaj ogledamo še drugod. Poleg razstav na Prevaljah smo lani uspešno razstavljale v Idriji, na Švedskem pa smo sodelovale z desetimi čipkami in navdušile. Kar pa ustvarijo učenci, razstavimo ob koncu šolskega leta v izložbah trgovin, na vidno mesto!

Sekcija klekljaric šteje preko petdeset članic (predsednica je sogovornica, op. p.), in v lanskem decembru smo na Prevaljah priredili srečanje vseh tečajnic iz Koroške. Vesela sem, da zanimanje za to dejavnost iz leta v leto narašča.

Hvala za pogovor!

S. Š.

JOZEJ STRUTZ NOVI PREDSEDNIK DSPPPA

Jesen žene nova literarna revija?

Na vrhu Društva slovenskih pisateljev, prevajalcev in publicistov (kratica je DSPPPA) je v ponedeljek, 29. januarja 2001, prišlo do sprememb. V okviru izrednega občnega zbora je dosednji predsednik Herman Germ, ki je dobrih devet let vodil pisateljsko društvo, oddal to mesto v mlajše roke. Novi predsednik DSPPPA je Jozej Strutz s celovške univerze.

Proslava 25-letnice je dobro uspela, društvo je v minuli mandatni dobi navezalo in utrdilo stike s pisatelji tu in onstran meje, skupaj s krajevnimi društvi je priredilo številna literarna branja in nastope domačih avtorjev, ki so vsi bili dobro obiskani. Nedvomno pa so izdaja jubilejnega zbornika ob 25-letnici DSPPPA ter branja v Cankarjevem domu v Ljub-

na novo izmeriti dalj in globino nalog, izzivov ter zahtev časa in prostora.

Tega se zaveda tudi novi predsednik Jozej Strutz. Med glavne točke njegovega delovnega načrta sodi redno izdajanje posebne literarne revije. Ime revije je še odprto, prav tako pa tudi njeno financiranje. In vse kaže, da se bo, kakor stari, tudi novi odbor moral krepko otepati s finančnim bremenom. O tem bi lahko veliko povedal bivši blagajnik Tonči Haderlap, ki je kljub vsem omenjenim težavam predal urejeno blagajno in stari odbor je soglasno dobil razrešnico.

Javne subvencije postopoma usihajo, odkrivanje novih denarnih virov pa ni nujno največji dar pisateljev. Novi odbor, ki mu predseduje Jozi Strutz, si je morda prav zadel teh izzivov krepko zavijal rokave.

Poleg oživiljanja nove literarne revije na Koroškem se novi odbor hoče okrepljeno posvetiti delu z mladino. Vso podporo so mu pri tem obljubili »stari mački« kot častni predsednik Janko Messner, Andrej Kokot, Lenčka Kupper in Gustav Januš.

Pogovor z novim predsednikom DSPPPA Jozijem Strutzom bomo objavili v prihodnji številki SV.

Franc Wakounig

Trije predsedniki: J. Strutz (zdajšnji) v družbi J. Messnerja in H. Germa

Herman Germ je v bistvu že na prejšnjem občnem zboru pred dvema letoma hotel odstopiti. Po eni strani zaradi nalog, kot je to bila proslava 25. obletnice društva leta 1999, po drugi pa zato, ker takrat nihče ni bil pripravljen prevzeti tega mesta, je še ostal dobri dve leti na krmilu društva.

ljani, v Slovenj Gradcu ter na Ravnah bili viški delovanja. V gosteh je bil tudi slovenski pisatelj Niko Grafenauer.

Herman Germ, ki so se mu člani in novo vodstvo zahvalili za vodstvo društva, je dejal, da je za DSPPPA zdaj spet napočil čas setve, ko bo društvo moralo

PLIBERK-KONCERT

Barvito glasbeno potovanje

Tradicionalna pevska revija »Od Korotana do Jadrana« je po petletnem molku spet zaživela v privlačni dvorani pliberškega kulturnega doma.

Predsednik KD Pliberk Frac Kumer je vsem pevcem in obiskovalcem izrekel dobrodošlico in izrazil željo po plodnem sodelovanju tudi v novem tisočletju.

Sporod 15. koncerta pobratenih moških zborov so oblikovali domači zbor »Folte Hartman« iz Pliberka (vodja Dominik Hudl), MoPZ »Franc Zgonik« iz Branika pri Novi Gorici (vodja Marjan Pavlica), MoPZ »Tabor« z Opčin pri Trstu (zborovodja Aleksander Sluga), MoPZ »Zarja« iz Trbovelj (dirigent Rihard Majcen) in MoPZ »Vres« iz Prevalj z dirigentko Almiro Rogina. Vsak zbor je predstavil številni publiki v domačem narečju in s kratkim video-clipom svoje krajevene značilnosti.

Nastopajoči zbori imajo dolgo pevsko tradicijo, sobotni repertoar pa je obsegal predvsem narodno in domačo ljudsko pevsko literaturo. Do izaza je prišel tipični koroški melos, melanholičnost v ljudski pesmi, odločna in udarna rudarska ter sveža, neposredna, mediteransko odprta primorska ljudska

pesem. To so značilnosti slovenskega ljudskega izročila, to je pisanost čustev in glasov, ki združuje različnost in drugačnost v kmalu skupnem kulturnem prostoru.

Skupni nastop zborov in nagovor predsednika SPZ Gustava Brumnika je bil višek pevske revije

Gostom je spregovoril tudi predsednik Slovenske prosvetne zveze dr. Gustav Brumnik in med drugim dejal: »Kultura je del zgodovinskega spomina, trdoživa kulturna preteklost nas veže s temi pozitivnimi izkušnjami na sedanost. Koroški Slovenci smo z osebnostmi kot je Folte Hartman prispevali k pomembnim spremembam v naši zgodovini. In na to smo lahko ponosni. To poudarjam

zaradi tega na današnjem pevskem srečanju, ker stojimo tik pred slovenskim kulturnim praznikom. Kulturni praznik je v slovenski kulturi postal simbol svobode, svoboda pa je postala temeljna ideja slovenske kulture. Zahvaljujem se vsem pevcem, da nam s svojo pesmijo dajete več prijetnega in optimističnega razpoloženja,

veselja, radosti in hkrati neposredno izražate potrebo, da naj nas kultura iz vseh krajev skupnega slovenskega kulturnega prostora povezuje tudi naprej.

Koncert so zaključili vsi zbori s skupnimi pesmi: »Zdravljica«, »Jadransko morje«, »Triglav«, »Pesem o rojstvu« in »Domovina«. Nato je sledil družabni del, ki je trajal pozno v noč.

M. Š.

Dvojezični otroški zbor Žvabek šteje okoli 25 članov

KPD DRAVA IZ ŽVABEKA

Zaključna bilanca leta

Ob prestopu v novo leto je Katoliško prosvetno društvo Drava iz Žvabeka vabilo svoje člane in posamezne skupine na novoletno srečanje v gostilno Motschulablick na Suho, ki je bilo hkrati tudi obračun za minulo kulturno leto.

Predsednik dir. Lenart Katz je ob začetku v kratkih uvodnih besedah orisal društveno delovanje v letu 2000, ki je bilo ponovno zelo bogato, uspešno in plodno (številne skupine, 13 prireditev na Suhi in v Žvabeku).

Zato se je tudi v imenu društva zahvalil vsem voditeljem in voditeljcem posameznih skupin za uspešno vodenje ter vsem odbornikom, sodelavcem in podpornikom za vsestransko pomoč in sodelovanje.

Voditeljice in voditelji društvenih skupin pa so podali vsak iz svojega vidika kratka poročila o svojem delovanju. Kot prva je podala bilanco Pevsko-instrumentalne skupi-

ne Štefka Kap (20 koncertov), za otroško skupino in otroški zbor nato Rosina Katz-Logar, Christa Meklin in Vida Logar (Postni prt za cerkev Sv. Kristofa na Suhi), igra: »Majhna kapljica na velikem potovanju«, dvojezični otroški zbor), Jokej Logar za Oktet Suha (35 koncertov na Koroškem in v Sloveniji, cela vrsta nastopov v nemških krajih. Suha 2000 – mednarodno srečanje oktetov Suha – Dravograd) in Pepej Krop za družino Krop in skupino Pepej & prijatelji. Ker je bil vodja igralske skupine Folte Hirm zadržan, pa je o njenem delovanju na kratko poročal predsednik sam, ki se je ob koncu zahvalil tudi vsem cerkvenim pevcem in njihovim voditeljem iz Žvabeka in Suhe za požrtvovalno oblikovanje cerkvenih obredov.

Ob video-filmu Oktet Suha s turneje po Avstraliji in klipu Elisabeth Kontschitsch (klip je nastal kot seminarsko delo na pedagoški akademiji v Celovcu, Elisabeth pa je interpretirala pesem Okteta Suha: »Ta noč gre h kraju«) je ta popoldan izvenel v prijetnem in veselem razpoloženju.

CELOVEC – RAZSTAVA DEL JOZIJETA METSCHINE

Pisan čustveni svet

V literarni kavarni Sever ob celovškem Dorotheumu se kar vrstijo kulturne prireditve. Pretekli četrtek je bilo na sporedu odprtje razstave del Jozijeta Metschina, branje narečnih pesmi in kratkih zgodb Terezije Köfer iz Bilčovsa in za nameček je muzicirala »Celovška hišna glasba«. Umetnik in avtodidakt Jozi Metschina iz Bilčov-

sa se že nekaj let ukvarja s slikarstvom. Njegova razstavljenata dela nastajajo spontano, svobodno in so izraz njegovega čustvenega življenja. On sploh ne ustvarja po kakem določenem racionalnem ali pa intelektualnem principu. Barvite slike s svojevrstno strukturo izražajo veselje in radost. Pri slikanju najraje uporablja voščenko, svinčnik, oglje in tuš. Pester kulturni spored je moderirala pisateljica Johanna König.

Razstava je na ogled do 8. marca 2001, od ponedeljka do sobote od 7.30 do 22. ure.

M. Š.

Pesnica Terezija Köfer in umetnik Jozi Metschina

Foto: Stukelj

PRIREDITVE

ČETRTEK, 1. 2.

ŠENTJANŽ, k & k – SPD Celovec
19.00 Planine v sliki. Dia-predavanje:
Davo Karničar »Smučanje z
Everest«

SOBOTA, 3. 2.

ŠENTJAKOB, Regionalni center –
Regionalni center Šentjakob
14.00 Pust (igre, ples, šminkanje...)
Za voditelje otroških skupin ter
učitelje. Vodita Andreja
Lepuschitz in Mili Kunčič

Pliberk, kulturni dom
19.00 Otvoritev gostilne Dom. Ob 20.
uri kulturni spored in ob 22. uri
ples z ansamblom »Rosa«

ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom –
SPD Danica
20.00 29. Ples Danice.
Igra: Alpe-Adria-Band

NEDELJA, 4. 2.

SVEČE, na pokopališču – Zveza
koroških partizanov
11.00 Slavnostna prireditev v spomin
na padle

PONEDELJEK, 5. 2.

ŠENTJAKOB, Regionalni center
19.30 In zdaj na pot. Izobraževanje
vseh nosilcev temeljnih naročil;
vodita G. Amruš in mag. A.
Rosenzopf

TOREK, 6. 2.

VETRINJ, samostan, dvorana
fresk – KKZ in SPZ
19.00 Slavnostna prireditev ob slo-
venskem kulturnem prazniku.
Glasbeni okvir: učitelji sloven-
ske glasbene šole na Koroškem;
slavnostni govor dr. Teodor Domej

ČETRTEK, 8. 2.

ŽELEZNA KAPLA, farna dvorana
– SPD Zarja in SPD Valentin
Polanšek
19.30 Slovesna prireditev ob sloven-
skem kulturnem prazniku.
Sodelujejo: MoPZ Valentin
Polanšek, VOX, solisti:
Florentina Uneg, Katja in Arthur
Putzer; recitacije: Gledališka
skupina SPD Zarja; slavnostni
govornik: dr. Štefan Merkač

PETEK, 9. 2.

PLIBERK, kulturni dom –
SPD Edinost
19.30 Premiera komedije »Večna
lovišča«. Režija: Anita Hudl.
Nastopa: oder 73
CELOVEC, Dom sindikatov –
Maturanje ZG / ZRG za
Slovence
19.30 Gimnazijski ples. Igrajo: Igor in
zlati zvoki in The Slenders

SOBOTA, 10. 2.

RADIŠE, farni dom – SPD Radiše
19.00 Razstava akvarelov Simona
Veratschnika
ŽELEZNA KAPLA, hotel Obir –
Čebelarsko društvo Železna Kapla
20.00 Čebelarski ples. Igrajo: Fantje
treh dolin

NEDELJA, 11. 2.

PLIBERK, kulturni dom –
SPD Edinost
19.30 Ponovitev komedije »Večna
lovišča«. Režija: Anita Hudl.
Nastopa: oder 73

Vabljeni ste na
otvoritev
gostilne DOM Pliberk

v soboto, 3. 2. 2001, ob 19. uri

Vašega obiska se veseli Franci in
njegov team

19.00 pozdravna pijača
20.00 kulturni spored
22.00 ples z ansamblom ROSA

Gostilna Rupar na Prevaljah vabi na
dneve dalmatinske kuhinje od 2. 2.
do 9. 2. 2000!

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO
CELOVEC

vabi na podelitev nagrad natečaja

»Planine v sliki«

v četrtek, 1. februarja 2001, ob 19. uri
v k & k centru v Šentjanžu v Rožu

Po podelitvi bo predaval vrhunski alpinist
Davo Karničar, ki je do danes edini in prvi, ki
je smučal z najvišje gore sveta – Mount Ever-
esta.

Prisrčno vabljeni!

Mihi Einspieler,
na zdrava leta!

V teh dneh praznuje v Zgornji Vesci
pri Bilčovsu svoj življenjski, 80-let-
ni jubilej, nam vsem znani in pri-
jubljeni **Mihi Einspieler, pd. Črni**.
Vsi njegovi sorodniki, prijatelji in
znanci mu želijo mirnega življenja,
še mnogo zdravih let in obilico dra-
gih prijateljev. *Dobrim željam se
pridružuje tudi uredništvo Sloven-
skega vestnika!*

Na dunajski univerzi je z odličnim
uspehom končal študij »politič-
nih ved« in »publicistike« **Štefan
Vospornik** iz Podravelj. Obsežno di-
plomsko nalogo je napisal na temo
»Direktna demokracija v Sloveniji«.
Drugo študijsko leto je preživel v
Granadi v južni Španiji. *Mlademu
magistru iskreno čestitamo.*

PRAZNUJEJO! Marjeta
Boročnik iz Podkraj – 78.
rojstni dan; Pavel Schaffer s
Suške gore – dvojni praznik;
Marija Piko iz Vidre vasi –
rojstni dan; Valentin Žagar
iz Večne vasi – rojstni dan;

Katarina Marketz iz Globasnice – rojstni
dan; Norbert Knor s Ponikve – rojstni dan;
Engelbert Logar v Gradičah pri Suhi – roj-
stni dan; Marija Malle s Srednjega Kota v
Selah – rojstni dan; Heinz Nečemer iz Le-
pene – 40. rojstni dan; Jožef Golavčnik –
70. rojstni dan; Marija Rožman iz Kota
pod Peco – osebni praznik; Marija Cufer iz
Proboja – 93. rojstni dan; Loni Schellander
iz Moščenice – osebni praznik; Katja Pet-
jak iz Štebna – 60. rojstni dan; Hanzi Lut-
schounig iz Zabrde pri Žihpoljah – 62. roj-
stni dan; Marija Urschitz - Komatova
mama – 70. rojstni dan; Antonija in Feliks
Wieser iz Slovenjega Plajberka – zlato
poroko; Neži Wuzella iz Šentjakoba – okro-
gli življenjski jubilej; Loni Uznik iz Sel –
rojstni dan; Pepca Mak in Ani Mak iz
Borovelj – rojstni dan; Pavla Janez iz Moču-
le na Suhi – 60. rojstni dan; Albina in Krist-
jan Rauper iz Gorič pri Borovljah – 50. roj-
stni dan; Janez Košutnik iz Libuč – rojstni

Novi najemnik gostilne »Kulturni
dom« v Pliberku išče kuharico ali
kuharja in natararico. Nudi ugod-
ne delovne pogoje in dobro plačo.
Nastop službe je mogoč takoj.

Pismene prošnje pošljite na naslov:
Gostilna »Kulturni dom« Pliberk,
Völkermarkter Str. 1, 9150 Bleiburg/
Pliberk.

ČESTITAMO! Michael Mathias
Sumnitsch, sin Matilde in Franz
Sumnitsch iz Doba, je na tehnični
univerzi v Grazu promoviral za di-
plomiranega inženirja za »Wirt-
schaftsmaschinenbau«. Mlademu in-
žinerju Michaelu čestitajo vsi domači
in prijatelji. Čestitkam se pridružuje
tudi Pevsko-instrumentalna skupina
iz Žvabeka

Za našo centralo v Pavličevi ulici v
Celovcu, iščemo angažiranega(o)

SVETOVALCA/KO
PRIVATNIH STRANK

Vaša naloga bo celovito in pogloblje-
no svetovanje obstoječih strank ter
ustvarjanje novih, dolgoročnih kon-
taktov.

Iščemo človeka, ki rad dela z ljudmi,
ki zna razumeti stranko in ji primer-
no svetovati; ima pozitiven nastop, je
fleksibiln in konsekventen pri skle-
panju poslov. Predpogoj je dobro
znanje slovenščine in nemščine; dru-
gi tuji jeziki so zaželeni.

Ponujamo vam zanimivo delo, mož-
nost široke izobrazbe ter zanesljivost
in tradicijo uspešne banke. Odvisno
od vaših zmožnosti boste delali kot
vsestranski svetovalec strank, kot
strokovnjak za vrednostne papirje ali
pa kot blagajnik.

Pismene prošnje z običajnimi prilo-
gami, ki se seveda zaupno obravna-
vajo, pošljite na:
ZVEZO-BANK, Paulitschgasse 5-7,
9020 Celovec/Klagenfurt
v. r.: prok. Gertrude Kraxner,
tel: 0 46 3/512 365-30,
e-mail: gertrude.kraxner@pzb.at

dan; Marija Wakounig iz
Kotmare vasi – 50. rojstni
dan; mag. Lucija Feinig-
Ogorevc iz Sveč – rojstni
dan; Milena Sattmann iz
Borovelj – rojstni dan; dr.
Marija Novak-Stukelj iz
Vesela – rojstni dan; Milan Wutte v Ve-
selah – rojstni dan; Joži Metschina z Gore –
rojstni dan. Za posredovanje imen slavljenk
in slavljenec se zahvaljujemo predvsem
slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim
poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev
za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNIKA

Sonja Wakounig (-50)
E-mail: sonja.wakounig@slo.at
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK

Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA

tel. 0463/50566

VSI

Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletext 299

ČE 1. 2. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 2. 2. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 3. 2. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi ...

NE 4. 2. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Gu-
ten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena

PO 5. 2. ■ 18.10 Kratki stik

TO 6. 2. ■ 18.10 Otroški spored

SR 7. 2. ■ 18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 4. 2. ■ 13.30 ORF 2 • Dvojezično šol-
stvo: Kako naprej? • VI. Narodnostni
kongres: Perspektiva avstrijske zaštite
narodnosti • Koroška v soju slovenskih
turistov: Projekt dijakov v Dvojezične
zvezne trgovske akademije • Ante pante:
Otroci z navdušenjem ohranjajo staroda-
vni običaj • Z novo žičnico na Sv. Višarje
• »Od Korotana do Jadrana« – 15. kon-
cert pobratenih moških zborov v kultur-
nem domu v Pliberku.

PO 5. 2. ■ 3.55 ORF 2, 16.00 TV SLO1 (Pon.)

RADIO KOROTAN

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.9

PO-PE ■ 6.00 Dobro jutro, sonce 8.00
Viža 8.30 Živa 14.00 Viža 14.30 Korota-
nov zimzelen 15.00 Kratki stik 16.30
KoroDan (KORO-žurnal 17.15–17.30)

SO ■ 7.00 Domača budilka 8.30 Korotanov
mozaik 14.00 Južni veter 16.00 Smrklja

NE ■ 6.30 Sedem pred sedmo 7.00 Do-
mača budilka 8.00 Otroški vrtljak 8.30
Zajtrk s profilom 14.00 Iz zlate dvorane
15.00 Zborovska 15.30 Čestitamo in
pozdravljamo 17.30 Šport in kratke vesti

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 2.2. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC
News 12.00 Poročila 12.07 Divan 13.00
Zrcalo kultura 18.00 Otroški kotichek
18.15 Glasba 18.45 Poročila 19.00
Proud to be loud 20.00 BBC News 20.06
Loops 22.00 Musikmagazin 23.00 Tame-
ra 24.00 Soundtrack tedna 1.00 Glasba

SO 3.2. ■ 10.00 Forum 11.00 BBC News
11.06 Glasba 12.00 Poročila 12.07 Di-
van 13.00 Svet je vas 18.00 Crescendo
18.45 Poročila 19.00 V pogovoru (pon.)
20.00 BBC News 20.06 Yugo-Rock
23.00 Glasba

NE 4.2. ■ 10.00 Evropa v enem tednu
10.30 Glasba 11.00 Literarna kavarna
12.00 Poročila 12.07 Divan 12.30 Spe-
zial: Context XXI 18.00 Glasba 18.45
Poročila 19.00 Music for the Masses
21.00 The Rest of the Day 22.00 For
Those About to Rock 24.00 Club Karate
(pon.)

PO 5.2. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC
News 11.06 Kalejdoskop 12.00 Poročila
12.07 Divan 13.00 Druga glasba 18.00
Otroški kotichek 18.45 Poročila 19.00 Digi-
talizacija ljudske zavesti 20.00 BBC News
20.06 Take the Jazz Train 22.00 Context
XXI 23.00 Zrcalo kultura 24.00 Forum (pon)

TO 6.2. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC
News 11.06 Kalejdoskop 12.00 Poročila
12.07 Divan 13.00 V pogovoru 18.00
Otroški kotichek 18.45 Poročila 19.00
Kakoi 20.00 BBC News 20.06 Noche La-
tina 21.00 Glasba 22.00 Literarna ka-
varna (pon.) 23.00 Vešča 24.00 Glasba

SR 7.2. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC
News 11.15 Voz latina 12.00 Poročila
12.07 Divan 13.00 Po Koroškem: Mladin-
sko delo na Koroškem 18.00 Otroški ko-
ticek 18.45 Poročila 19.00 Glasba 20.00
BBC News 20.06 Ruff Radio 22.00 Mad For-
ce 24.00 Spezial 1.00 Glasba

ČE 8.2. ■ 10.00 Kalejdoskop 11.00 BBC
News 11.06 Glasba 12.00 Poročila
12.07 Divan 13.00 Ta mera 18.00
Otroški kotichek 18.45 Poročila 19.00
Yesterday & Today 20.00 BBC News
20.06 Freak Show 21.00 Club Karate
22.00 Svet je vas (pon.) 23.00 Glasba

Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence
9020 Klagenfurt/Celovec, Prof.-Janežič-Platz 1
Tel.: 0463-33353, Fax 0463-33353-20

O B J A V A

Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu sporoča:

1. Prijavni rok za vpis v 1. razred in višje razrede ZG in ZRG za Slovence v Celovcu se začne v ponedeljek, 12. 2. 2001, in traja do srede, 28. 2. 2001. Uradne ure so dnevno od 7.00 do 15.00 ure, ob petkih od 7.00 do 12.30 ure.
2. Ob prijavi za sprejem je treba predložiti spričevalo prvega semestra 4. razreda ljudske šole, rojstni list in dokaz av-

strijskega državljanstva.

3. V naslednjih mesecih bo vodstvo ljudske šole sporočilo gimnaziji učni uspeh učencev, ki so se prijavi za vstop v gimnazijo. Nato bo ravnateljstvo gimnazije pravočasno obvestilo starše o sprejemu učenca/ učenke oz. o potrebnih sprejemnih izpitih. Ti izpiti bodo v sredo, 4. 7. 2001.
4. Za vstop v višje razrede veljajo podobna pravila. Priporočljiv je v tem primeru pogovor z ravnateljem. Prestop iz glavne šole v gimnazijo je mogoč.
5. Na osnovi šolske avtonomije je

Odbor šolske skupnosti sklenil za leto 2001/ 2002 vodenje Kugyjevega razreda s slovenščino, nemščino, italijanščino in angleščino (1. C). V 1. B razredu bomo ponudili kot težišče ali angleščino ali francoščino.

6. Računalnik se uporablja kot učilo v vseh predmetih.
7. Starši bodo imeli pri zadostnem številu prijav tudi možnost popoldanske oskrbe svojih otrok.

Prijave za sprejem v gimnazijo lahko opravite osebno v šolski pisarni ali pa pošljete prijavnico s potrebnimi dokumenti na naslov: Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence Bundesgymnasium und Bundesrealgymnasium für Slowenen Prof.-Janežič-Platz 1/Janežičev trg 1, 9020 Klagenfurt/Celovec

avtonomna delavnica

Franc Merkač
trlopitipitop

odžejam trajanje z zavestnim bivanjem
Spremna beseda: Miha Vrbinc
Format: 15 x 24 cm, trda vezava s ščitnim ovitkom
Obseg: 74 str.
Cena: 220 ATS

Pesniška zbirka Franca Merkača se razpenja od izkustvenega doživljanja bivanja do sanjskega, z radovednostjo prepojenega leta čez obzorje. Refleksijo o zavestnem bivanju postavlja avtor kot izhodiščno prvino vnetega trajanja v svetlikanju dnevov.

**POSEBNA
PONUDBA ZA
KULTURNI
PRAZNIK
- 20%
174,- ATS**

Ponudba velja za nakup ali naročilo le od 5. 2. do 11. 2. 2001
Knjigo lahko naročate po spletni strani ali po pošti

www.fran.at

AVTONOMNA DELAVNICA
9020 Klagenfurt/Celovec
Brateläckerstraße 8

Potek prvega zasedanja šolske komisije na Dunaju sta predstavnika osrednjih organizacij za radio in televizijo označila za štiriurni konstruktivni pogovor, ki daje upati ... - torej z običajnimi diplomatskimi izjavami, da se ja še kaj bolj ne zakomplicira. No, saj nimata izbire.

Verjame šolska ministrica Gehrrejeva Haiderju ali je popustila le protislovenskim strujam v lastnih vrstah?

Dejansko je dogajanje okoli komisije zelo zelo zaskrbljujoče, saj kaže, da se bo vse delo v njej odvijalo po direktivah iz Koroške. Haider in njegovi imajo izdelane načrte. Pritisk na nas je že začetka zelo velik. Psihološki pritisk in grožnje se bojo nadaljevale. Vsakdo, ki je količkaj »nevaren«, ker zagovarja strokovno rešitev vprašanj, bo dobil prej ali slej težave. Vodja manjšinskega šolskega oddelka Tomaž Ogris se z načrtovanimi spremembami očitno ne strinja, zato je občutil, tokrat tudi za nas opazno, vso moč politično odgovornih na Koroškem. Prepoved, da se ne sme udeležiti seje na Dunaju, občutim kot eno najbolj nesramnih protislovenskih dejanj zadnjih tednov. Isti ljudje, ravno tako predstojniki deželne šolske inšpektorja Palasserja, niso reagirali, ko je ta s svojim podpisom podprl proti manjšinskemu šolstvu usmerjeno (naročeno?) politično akcijo »Platforme«?

Različna merila in smer napada na dvojezično šolstvo so razvidna tudi iz zahtev Haiderja po »mednarodni alpsko-jadranski šoli«. Nekaj, kar že obstaja, se z drugačnim imenom spravlja v javnost. Nikoli

gospod Haider ne pove, da nam je pred in po letu 1988 politična oblast onemogočila (nekaj časa je bil takrat koroški deželni glavar) izvajati zahtevane in predložene šolske poskuse. Dvojezično ljudsko šolo nismo smeli preurediti v modernejšo in času primerno izobraževalno institucijo. Trenutno se nam iz poli-

tične potrebe ustrežanja nacionalistom vsiljuje nekaj navidežno strokovnega in potrebnega. Je edino vodilo za takšne predloge korak k odpravi javne dvojezične ljudske šole, kjer se že danes otroci uče nemškega, slovenskega, angleškega jezika in ponekod še italijanščine?

Izjava ministric Gehrrejeve za televizijo 25. 1. 2001 me je dodatno boleče oplazila. Se zares strinja s tem, da koroški šolski referent in deželni glavar Haider lahko imenuje ravnatelje za dvojezične ljudske šole po svoji presoji? Njeni predhodniki, strokovnjaki v ministrstvu in drugod, so bili drugega mnenja, a o tem enkrat pozneje. Se bo strokovno mnenje moralo podrediti političnemu diktatu ter podpirati nacionalistične težnje?

Namesto popravljanja koroškemu Slovincem v preteklih desetletjih storjenih krivic, urejanja dvojezične ljudske šole po strokovnih merilih, sprejemanja ukrepov za utrditev potrebnega mirnega sožitja na Koroškem in izgrajevanja enakopravnosti slovenskega jezika v javnosti, se obeta poslabšanje šolske situacije za slovensko manjšino. **Franč Kukovica**

ŽELEZNA KAPLA

Lovci s svojimi trofejami

Več kot 150 lovcev iz vseh štirih lovskih okrožij okrajne lovske družine Železna Kapla se je preteklo soboto v hotelu Obir v Železni Kapli zbralo na letni razstavi lovskih trofej

preteklo lovske sezone. Prireditelj je potekala deloma dvojezično, posebej pa ji je dal slovenski karakter nastop Lovskega pevkega zbora Železna Kapla (na sliki desno). Bera trofej je bila res bogata, to pa potrjuje, da se kapelski lovci resnično prizadevajo za vzrejo zdrave in močne divjadi. Tudi prireditelj je potekala v zdravem in prijateljskem lovskem vzdušju. **J. R.**

Prijava na Dvojezično trgovsko akademijo

VEČKRATNA KVALIFIKACIJA NA OSNOVI VEČKRATNE IZOBRAZBE!

SPLOŠNA IZOBRAZBA - STROKOVNA IZOBRAZBA - JEZIKOVNA IZOBRAZBA
STROKOVNA SMER: INFORMACIJSKI MANAGEMENT IN INFORMACIJSKA
TEHNOLOGIJA (IKT)

Zaključek in poklicne možnosti:

- Zrelotni in diplomski izpit
- Obrtne upravičenosti (dostop do raznih obrti, s tem možnost ustanovitve lastnega podjetja)
- Študij na visokih šolah in univerzah (poleg odlične poklicne izobrazbe ima absolvent/absolventka možnost študija na vsaki univerzi)
- Upravičenost za neposredno izvajanje kvalificiranih poklicev (banke, zavarovalnice, uprava, turistični menedžment, industrija in obrt, računalniška stroka - IKT-izobrazba)

Kako poteka prijava in sprejem na Dvojezično zvezno trgovsko akademijo?

- Uspešen zaključek 8. šolske stopnje (npr. glavna šola, gimnazija, politehnični tečaj)
- Znanje slovenskega jezika (prosti predmet ali dialekt)
- V nekaterih primerih je potreben še sprejemni izpit

Oddaja prijavnice do konca februarja 2001. V izjemnih primerih je poznejša prijava še možna.

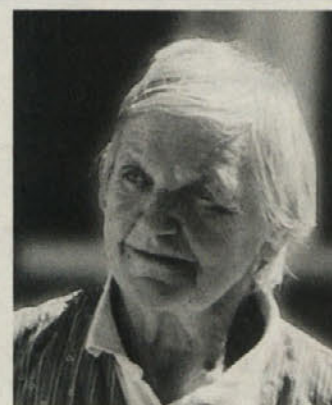
Prijavnice so na razpolago v tajništvu, 9020 Celovec, Prof.-Janežič-Platz/Trg 1
Za nadaljnje informacije prosimo pokličite telefonsko štev. 0463/38 24 00 ali faks 0463/38 24 00-33, E-mail: direktion@hak-tak.asn-ktn.ac.at, www.hak-tak.asn.ktn.ac.at

BREG PRI ROŽEKU

Umrla je Gusti Lesjak

Nenadna smrt je pred kratkim iz naše srede iztrgala Gusti Lesjak, pd. Postranjakovo mamo z Brega pri Rožeku. Vzrok smrti je bil tako nesrečen padeč, da ji tudi v bolnišnici niso mogli pomagati. Umrla je v 73. letu starosti.

Gusti smo poznali kot skromno, srčno dobro, vedno nasmejeno ženo, ki je med ljudmi uživala veliko priljubljenost. Njena nenadna smrt je globoko prizadela moža Ludvika, sinove in hčerko z družinami ter številno sorodstvo in poznanstvo. Težko si danes predstavljamo, kakšen udarec je še posebno za moža in sina Ludvika ob nesrečni izgubi ljubice žene in matere, ko sta sedaj ostala sama na lepo urejeni kmetiji. Pomirja pa nas dejstvo, da bodo, kot poznamo Postranjakove sinove in hčerko, spet skupno kot do sedaj ob raznih potrebah prišli na pomoč in pomagali obema v stiski po plemenitem načelu: vsi za enega, eden za vse. Izguba matere v družini je velik udarec, še posebno, ko gre za tako prizadevno in skrb-

no ženo, kakršna je bila Gusti. Mož Ludvik si jo je za življenjsko družico poiskal iz sosednje vasi onstran Drave in jo pripeljal na svoj dom na Breg, kjer sta v lepi družinski harmoniji srečno uživala sadove svojega in dela otrok. Življenje na kmetiji je lahko prijetno, pa tudi zelo trdo. Tako jim je pred leti strela uničila gospodarsko poslopje, vendar sta ga skupno s pridnimi otroki spet obnovila, tako da bi sedaj lahko mirno uživala življenjsko jesen.

Slovesa na rožeškem pokopališču se je udeležila velika množica ljudi, kar potrjuje njeno priljubljenost. Gusti bomo ohranili v nepozabnem spominu. Globoko prizadeti družini izrekamo naše iskreno sožalje.

L. U.

SP/ALPSKO SMUČANJE

Slovensko upanje sta oba slaloma

Vavstrijskem St. Antonu se je v ponedeljek pričelo 36. svetovno prvenstvo v alpskem smučanju. Slovenija je na dosežanih prvenstvih osvojila eno zlato (Mateja Svet leta 1989 v Vailu), tri srebrne in šest bronastih kolajn. Letos so si slovenski alpinisti zastavili za cilj po eno kolajno pri moških in ženskah. Realne možnosti so le v slalomu, kjer bodo v širšem krogu favoriti Špela Pretnar in Urška Hrovat med slalomistkami ter Mitja Kunc, Jure Košir, Matjaž Vrhovnik in Rene Mlekuž pri slalomistih. Naj spomnimo, da so slovenski smučarji v tej zimi stali na stopničkih svetovnega pokala le dvakrat, ko je bil Košir drugi v Kitzbühlu in Kunc tretji v Schladmingu. V preostalih disciplinah bo za slovenske predstavnike že lep uspeh vsaka uvrstitev med najboljšo deseterico. Ženski slalom bo prihodnjo sredo, prvenstvo pa se bo zaključilo prihodnjo soboto z moškim slalomom.

D. T.

Janica Kostelić privablja v St. Anton na tisoče hrvaških navijačev

ODBOJKA

Dob številka 1 na Koroškem

Odbojkarji Doba so v sobotni tekmi med obema koroškima ekipama v prvi zvezni ligi proti Hypo Celovcu spet enkrat bili v jasni vlogi favoritov. Hypo je namreč bil le na 6. mestu z 10 točkami manj od Dobljanov, ki so prišli v Celovec z utrjeno četrti pozicijo na lestvici.

O zmagovalcu zares ni bilo dvoma v nobeni fazi tekme, čeprav so si Dobljani v drugem

setu dovolili kar 10 zaporednih nepotrebnih napak!

Končni rezultat se je torej glasil 3 : 0 (18/21/18) za SK Zadruga Dob, največ točk (16) pa je dosegel slovenski legionar v vrstah Dobljanov, Matjaž Hafner. Sploh pa ima Dob kar tri igralce med desetimi najboljšimi točkovalci zvezne lige – vodečega Chocholaka (263 točk), Kokota (6. mesto/215 točk) ter Hafnerja (10. mesto/190 točk).

Dobljani igrajo naslednjo tekmo v soboto, 3. februarja, ob 18. uri v kulturnem domu v Pliberku – nasprotnik je osmo-uvrščeni SVS Sokol. T. G.

Ostali rezultati:

VC Fürstenfeld – Döbling 3 : 1 (13/23/-22/20), Enns – SSK Feldkirch 3 : 0 (17/23/22), SVS Sokol – Tirol 1 : 3 (20/23/-15/20), Hotvolleys Dunaj – Salzburg 3 : 2 (21/-20/-20/16/10)

Lestvica

1. Hotvolleys Dunaj	17	17	0	51:8	34
2. Hagebau Tirol	17	16	1	49:6	32
3. Uniqua Salzburg	17	12	5	42:17	24
4. SK Dob	17	12	5	37:22	24
5. VC Fürstenfeld	17	8	9	27:34	16
6. Union Enns	17	6	11	25:34	12
7. Hypo Celovec	17	6	11	20:36	12
8. SVS/Sokol	17	4	13	18:42	8
9. Union Döbling	17	3	14	17:45	6
10. SSK Feldkirch	17	1	16	6:48	2

Rating igralcev

SŠK »Obir« I in II:

1. Dušan Joković 2227 (+6)/medn. Elo 2182, 2. Hans Christian Wolte 1983 (+1), 3. Justin Polanšek 1948 (+54), 4. Rudolf Meier 1926 (+19), 5. Harald Wolte 1911 (+28), 6. Mirsad Bešić 1872 (0), 7. Adem Metelko 1833 (+10), 8. Johann Wolte 1741 (+27), 9. Wolfgang Moser 1712 (-32), 10. Andreas Karner 1706 (+39), 11. Josef Hanschou 1634 (+56), 12. Johann Stösser 1594 (+17) 13. Emanuel Polanšek 1528 (0), 14. Manfred Topar 1521 (-8), 15. Peter Jammer 1517 (0), 16. Mirko Pasterk 1461 (+17), 17. Johannes Joschtl 1445 (+26), 18. Andreas Ojster 1420 (0), 19. Thomas Soukup 1252 (0)

Rating ostalih koroško-slovenskih igralcev v drugih koroških mostvih:

Josef Gallob ml. (ASKÖ Bekštani) 1991 (+1), ravn. Pepi Gallob (ASKÖ Bekštani) 11912 (+19)/medn. Elo 2046, Marko Gallob (ASKÖ Bekštani) 1881 (+13), Boris Gallob (ASKÖ Bekštani) 1797 (-21), Alojz Gallob (ASKÖ Bekštani) 1749 (-97)/2045, mag. Franci Rulitz (SV Zugzwang Celovec) 1773 (-13), Herbert Rulitz (SV Zugzwang Celovec) 1691 (0)

ŠAH

Rating-lista 2001 za šahiste brez večjih sprememb

Šahovska zveza (ÖSB) je te dni na osnovi rezultatov drugega polletja 2000 objavila Elo-listo za šahiste/ke v Avstriji. Najvišji rating pri SŠZ imajo igralci iz Slovenije, sledijo pa mojstrska kandidatinja Dunajčanka Maria Horvath (Elo 2031), mag. Gorazd Živković (Elo 1987), Arnold Hattenberger (Elo 1986) ter mojstrska kandidatinja Dunaja Lukan (1870). Egon Pertot iz Trsta letos še ni bil upoštevan.

Pri SŠK »Obir« Železna Kapla si je Dušan Joković iz Škofje Loke vnovič izboljšal svoj rating in se povzpela na 2227 Elo-točk! Drugi najboljši rating ima Hans-Christian Wolte (Elo 1983) pred Justinom Polanškom, ki je z odličnimi nastopoma poletni 2000 na turnirjih v Šentvidu in v Bekštanju

izboljšal svoj rating za skoraj 60 točk na 1948.

I. L.

Rating igralcev in igralke SŠZ/Zveza Bank I, SŠZ/Posojilnica Bank Borovlje/Bilčovs II:

(V oklepaju razlika k zadnjemu ratingu):

1. MK Dušan Zorko 2239/medn. Elo 2221, 2. MK Uroš Kavčič 2212 (0)/2213, 3. MK Aleš Drinovec 2174 (0)/2174, 4. MK Blaž Kosmač 2137 (2135), 5. MK Silvo Kovač 2129 (0), 6. MK Žiga Žvan 2123 (-9)/2175, 7. Boris Mitrovič 2070 (0), 8. WFM Maria Horvath 2031 (+137!)/2024, 9. mag. Gorazd Živković 1987 (-2), 10. Arnold Hattenberger 1986 (0), 11. WMK Dunja Lukan 1870 (+22), 12. Aleksander Lukan 1808 (+21), 13. dr. Joži Amrusch 1787 (-19), 14. Rupert Reichmann 1732 (+19), 15. Avgust Vukanič 1690 (-45), 16. mag. Branko Kolter 1673 (-31), 17. Ivko Fern 1591 (+12), 18. Robert Hedenik 1569 (+10), 19. Ivan Lukan 1540 (-9), 20. dr. Hanzl Gasser 1483. Mladinci: 1. Roman Weber 1401 (0), 2. Kolter Mitja 1234 (+34), 3. Stefan Reichmann 1209 (-15), 4. Simon Einspieler 1200

DP V SMUČARSKIH SKOKIH Zahomčan Sepp Walluschnig koroški prvak!

Mladi smučarski skakalci ŠD Zahomc so na koroškem prvenstvu 2001 za otroke, šolarje, mladince in dekleta v Zahomcu dosegli več uvrstitev na zmagovalnih stopničkih!

Sepp Walluschnig je na 75-metrski skakalnici s skokoma na 76,5 in 77,5 metrov pri mladincih II osvojil prvo mesto in naslov deželne prvaka, hkrati pa je odnesel tudi dnevno zmago! Drugo mesto sta na 50-metrski skakalnici osvojila Tomaž Druml pri šolarjih I (52 in 50,5 metrov) ter Marco Godec pri šolarjih II (dvakrat 50,5 metrov), pri otrocih I in II pa sta osvojila drugo mesto Rene Pichler in Siegfried Mörtl. Pri dekletih pa so mlade Zahomčanke slavile kar trojno zmago: Drage pred Stefaner in Mörtl.

Šolarji I: 1. Daniel Katzian (SV Beljak) 240,0 točk, 2. Tomaž Druml (ŠD Zahomc) 236,0, 3. Christian Lems (SV Beljak) 206,7, ... 5. Kerstin Mörtl (ŠD Zahomc) 190,5,

12. Siegfried Mörtl (ŠD Zahomc) 166,3

Šolarji II: 1. Lukas Tschusch-nig (SV Beljak) 248,6, 2. Marco Godec (ŠD Zahomc) 230,8, 3. Thomas Morgenstern (SV Beljak) 229,0, 4. Fabian Zavodnik (ŠD Zahomc) 214,6, ...8. Tanja Drage (ŠD Zahomc) 164,4, 9. Katrin Stefaner (ŠD Zahomc) 162,1, 10. Petra Mörtl (ŠD Zahomc) 132,9

Mladinci I: 1. Lukas Tschusch-nig (SV Beljak) 230,5, 2. Thomas Morgenstern (SV Beljak) 223,3, 3. Stefan Samitz (SZ Vrba) 218,3, 4. Matija Druml (ŠD Zahomc) 202,4, 5. Marco Godec (ŠD Zahomc) 199,4, ... 7. Markus Eder (ŠD Zahomc) 195,5, 10. Fabian Zavodnik (ŠD Zahomc) 161,8

Mladinci II: 1. Sepp Walluschnig (ŠD Zahomc) 238,8, 2. Christof Kreuzer (SV Beljak) 230,3, 3. Stefan Knabl (SV Beljak) 224,4

Otroci I: ...2. Rene Pichler (ŠD Zahomc)

Otroci II: ...2. Siegfried Mörtl, 4. Hannes Makoutz, 6. Michael Godec (vsi ŠD Zahomc)

Dekleta: 1. Tanja Drage, 2. Katrin Stefaner, 3. Petra Mörtl (vse ŠD Zahomc) I. L.

KOŠARKA

S prvo postavo do zmage

Juniorji KOŠ-a so v četrtek brez težav premagali tekme iz Wolfsburga z 121 : 60 (57 : 21). Jasna zmaga je bila tudi rezultat tega, da so slovenski košarkaši po dolgem spet lahko nastopili v popolni postavi.

KOŠ juniorji – BBC Wolfsburg 121 : 60 (57 : 21) / Rozman (16), Šporar (16), Jeraj (2), Blažs, Vavti (10), Trifunovič (22), Perko (10), Brezavšček (28), Gomez (2), Brumnik M., Brumnik J. (15)

Pirati so bili močnejši

Mladinci KOŠ-a pa so se po sedmih zmagah zapored morali kloniti Piratom, ki so tekmo dobili predvsem v zadnjem delu

igre. Po jasnem vodstvu v prvi četrtini – rezultat se je glasil 26 : 15 – je vse kazalo, da bodo tudi tokrat zmagali Koševci. Toda drugo in tretjo četrtino so gostje odločili zase s 30 : 10 in s 24 : 12. Čeprav se je ekipa KOŠ-a borila do konca in je zadnjo četrtino dobila s 25 : 21, o zmagovalcu ni bilo dvoma. Wörthersee Pirati so ostali zmagoviti z 90 : 73 (45 : 36). Največ košev v tekmi pa je spet dosegel Jasmin Trifunovič.

Sedaj je prvenstvo v tem razredu spet napeto, saj sta v direktnih tekmah osvojili obe ekipi – tako KOŠ kot tudi Pirati – vsaka po eno zmago.

KOŠ mladinci – Wörthersee Piraten 73 : 90 (36 : 45) / Schieman (5), Rutar, Trifunovič (47), Wutti, Rogl, Babič (5), Brumnik M. (8), Urank (2), Brumnik J. (6)

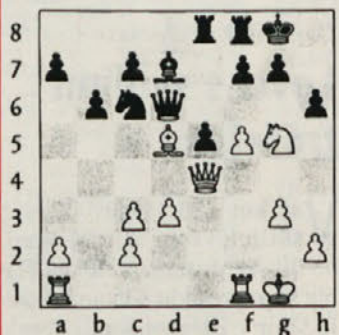
ŠAHOVSKI OREH št. 143

Silvo Kovač

Arhipkin – Prodanov / Albena 1977

Beli skakač je krenil na polje g5 v napad, vendar zgleda, da se bo moral vrniti na izhodiščno polje, saj zamenjava na polju f7 ne obeta belemu

nič dobrega. Toda beli, ki je na potezi, je izkoristil izredno dobro postavljene figure in krenil v zmagovalni napad. Ne bo ga težko odkriti!

Rešitev št. 142

Napadenega belega skakača na polju f5 beli ne vrača v obrambo, temveč se žrtvuje 1.Se7+! s ciljem, da se odprejo lovem posebnice in omogoči delovanje bele trdnjave na peti vrsti. 1...De7: 2.Dh7+!! Grom iz vedrega neba! Sedaj je pot do mata odprta. 2...Kh7: 3.Th5+ Kg8 4.Th8 mat!